

SPECIAL ATTENTION: Political Advisor
Translation Pool,

SN
Oct 25
IX-5411/d

HUNGARY

SATAE APPARATUS
Ministries

/4400/

/4404/

POLICE AND SECURITY
Political Police

/2300/

/2304/✓

ORGANIZATION OF THE MINISTRY OF THE INTERIOR AND ITS
SUBORDINATES

SOURCE VIENNA: A Sergeant Major in the police force.

DATE OF OBSERVATION: Until mid-August 1956.

ENGLISH SUMMARY: The Hungarian Ministry of the Interior is nothing more than a Ministry for Internal Security, as it only embraces the police force, the political police and the fire brigade. Source describes the detailed organization of the police force. The border guards are part of the political police force, but neither is subordinate to the other. Both groups come under the jurisdiction of the Ministry of the Interior and are in no way controlled by the Ministry of National Defense. However, the border guards are organized on a military basis. The members of the blue AVH holding the rank of officer are mostly career men. The report contains information on the strength of the police force.

EVALUATION COMMENT: This report gives an interesting and correct description of the Ministry of the Interior which since July 1953 has gradually become actually Ministry of Internal Security. The location of the various main buildings of the Ministry is correctly given.

The reported details on the field organs of the Ministry of the Interior fit well into the general picture of the police organization in the country. For the description of a county police station please see GRAZ Item No. 9583/56, which gave a similar description of the police organization.

The merger of the various police forces into one single organization had the obvious purpose of disguising the existence of the detested AVH.

The independence of the border guard troops from the Ministry of Defense is confirmed.

x x x

A magyar belügyi igazgatás szervezetéről
The Organization of the Home Affairs' Governing

A belügyminiszterium ügykörébe tartozó ügyek valamennyien a belügyminiszteriumban székelő három főparancsnokság valamelyikének az ügykörébe tartozik. E három főparancsnokság: az AVH főparancsnoksága, az ORK vagyis az Országos Rendőrközpont és a Tűzrendészeti Főosztály.

A belügyminiszter maga közvetlen munkatárával és az AVH főparancsnokság a József Attila utcában az egykori Pesti Magyar Kereskedelmi Bank épületében székel. Az ORK és a Tűzrendészeti Főosztály a Jászai Mari téren, a Margitóhíd pesti hídfőjénél lévő új épületben van elhelyezve.

Az ORK főosztályai: a Bünyügyi osztály, a Személyi Igazolvány Főosztály, a Közlekedésrendészeti Főosztály, a Közrendvédelmi Főosztály, a Káder Főosztály, a Közlekedési Főosztály, a Budapesti Főosztály és a Megyei Főosztályok az egyes megyék székhelyein. A rendőrséghez beosztott politikai tiszteknek is van egy csucsszerve a belügyminiszteriumban, közvetlenül a belügyminiszter alá rendelve, ez azonban nem képez önálló főosztályt. A Közlekedési vagy más szóval Közlekedésbiztosító Főosztály a vasuti és a légiforgalom terén közrendészeti ügyeket intéző rendőrök legfelsőbb hatósága. E rendőrök a sapkájukon piros sávot viselnek.

Az ORK megyei főosztálya nem önállóan, hanem a belügyminiszterium megyei főosztályainak részeként szerepelnek. Ennek megfelelően az egyes megyei főosztályokat nem az ORK, hanem a belügyminiszterium főosztályának hívják, például: Belügyminiszterium Csongrád-megyei Főosztálya. A megyei főosztályokon egymásmellé rendelve szerepel a három karhatalmi szerv: a rendőrség az AVH és a tűzrendészet. A vezetőt ahol az AVH, hol a rendőrség adja. Ahol az egyik karhatalmi alakulat adja a vezetőt, ott a másik adja a helyettesét. A tűzrendészet sehol sem ad vezetőt.

A megyei főosztályok ugyanugy tagozódnak mint a belügyminisztérium, csak amit a belügyminisztériumban főosztálynak hívnak, az a megyei főosztálynál osztály. Ez úgy értendő, hogy a rendőri vezető /aki vagy rendőr vagy AVH-s/ alá vannak rendelve az AVH osztály, a tűzrendészeti osztály és a tulajdonképeni rendőrségi osztályok: a bűnügyi, személyigazolványi, közlekedésrendészeti, káder, közrendvédelmi és városi, illetve járási osztályok, amely utóbbiak a városokban illetve a járási székhelyeken vannak felállítva. A megyei főosztályokon is van a politikai tiszteknek egy szerve, amelyik azonban nem képez külön osztályt, hanem közvetlenül a főosztályvezető alá van rendelve. A káderosztály úgy a rendőrség, mint az AVH tagjainak a káderezését intézi. A káder osztály intézi a fegyelmi ügyeket is és erre a célra külön előadója van, aki rendszerint AVH-s szokott lenni.

A belügyminisztérium megyei főosztályának AVH osztálya az AVH legalacsonyabb hatósága, az AVH városokra illetve járásokra már nem tagozódik.

A rendőrségnek a megyei városokban, illetve járási székhelyeken lévő osztályi alosztályokkal rendelkeznek, és pedig bűnügyi, személyigazolványi, közrendvédelmi és közlekedésrendészeti alosztályokkal. Káderosztály itt már nincsen. Egy-két politikai tiszt itt is szerepel közvetlenül az osztályvezető alá rendelve.

A most említett alosztályok közül már csak a közrendvédelmi alosztály tagozódik tovább és pedig kerületenként, illetve nagyobb községenként rendőrsőkre. Rendőrség nincsen minden községben, hanem csak a nagyobbakban, amelyekhez a kisebb községek közrendvédelmileg hozzá vannak csatolva. A SZEGEDI járásban például, ahova 20-25 község tartozik, hét rendőrség van.

Hogy a megyei főosztály AVH osztálya hogyan tagozódik azt forrás nem tudja megmondani. Ha a megyei főosztály vezetője rendőrtiszt, az AVH osztály ebben az esetben is alá van rendelve a főosztály vezetőjének. A határmenti megyékben, különösképp az osztrák határ menti megyékben, a megyei főosztály vezetője mindig AVH-s. Csak a belső politikai kevésbé exponált megyékben fordul elő, hogy rendőrtiszt a megyei főosztály vezetője.

A megyei főosztály tűzrendészeti osztályának a járásokban, illetve a városokban tűzrendészeti alosztályai vannak. Ezek őrzik ellen az üzemek, városok, községek tűzoltó szervezeteit, amelyek azonban már nem belügyi szervek.

A belügyminisztériumban székelő AVH főparancsnokság alatt tulajdonképen két, egymásnak alá nem rendelt főparancsnokság értendő: a belügyi vagy a kék AVH-sok főparancsnoksága és a

határőrség vagy a zöld AVHsok főparancsnoka. Mindkettő közvetlenül a belügyminiszter, jelenleg PIROS László államvédelmi altábornagy alá van rendelve.

A rendőrségről és a politikai rendőrségről
The Regular Police and the Political Police

A rendőrségi állományban lévők három csoportban sorozhatók: egyenruhás rendőrök, nyomozók /akik ugyan magasabb rangban szintén viselhetnek egyenruhát a külön statusok megtartása mellett/ és az irodai állományban lévők.

A kék AVH-nál az irodai állományban lévők kivételével valamennyien egyenruhások és nyomozók egy személyben. Ez azt jelenti, hogy a körülmények követelményeiktől függően valamennyien hol egyenruhát, hol pedig civil ruhát viselnek és hol nyomozás, hol pedig karhatalmi feladatokat oldanak meg. Ha a körülmények más követelnek, általában civilben járnak.

Hivatásos AVHs csak az lehet, aki a katonai szolgálati kötelezettségének már eleget tett. Ezt azonban az AVH-nál is teljesítheti, ha történetesen oda vonultatják be. A kék AVH-nál szolgálatot teljesítők zöme hivatásos AVHs. Csak kis létszámban vannak olyanok, akik a katonai szolgálati idejüket itt szolgálják le. Ezek csak rövid katonai kiképzést kapnak és szolgálati idejük több részét alacsonyabb szolgálati teendőkkel töltik el: őrszolgálat, küldönc, tisztogatási teendőket végeznek, kutyákat gondoznak.

A hivatásos kék AVH-sok zöme tiszti rangot visel. Csak kis létszámban vannak tiszthelyettesek: őrmesterek, törzs-őrmesterek.

Mivel a honvédségnél és a karhatalmi alakulatoknál a fizetések inkább a beosztáshoz, mint a ranghoz igazodnak és mert az AVH-nál való szolgálat már magában véve is fontosabb beosztásnak számít, az AVH tiszteknek általában magasabb a fizetésük, mint a hasonló rangot viselő egyéb karhatalmi alakulatbeli tiszteké.

A határőrséget a zöld AVH fellépése a honvédségi csapatokéhoz hasonló és a fegyelem náluk épen olyan mint a rendszeres katonaságnál. A kék AVH-sok szabadabbak, értve alatta azt, hogy több önállósággal rendelkeznek. A szigorú fegyelem azonban náluk is megvan, ha ez külsőségekben nem is nyilvánul meg annyira.

A honvédelmi miniszteriumnak sem a kék, sem pedig a zöld AVH ügyeibe nincsen beleszólása, csak összekötő tisztjei vannak a belügyminiszteriumban levő főparancsnokságon és a megyei főosztályokon.

A kék AVH kémelhárító osztályának emberei viszont ott vannak úgy a honvédség, mint a rendőrség és a zöld AVH alakulatainál. Ezek azonban ott úgy szerepelnek, mint az illető alakulat állományában tartozók és külsőleg semmi jele sincsen annak, hogy ők tulajdonképpen kék AVH-sok. Ez a személyigazolványi lapjukban sincsen feltüntetve és csak a szolgálati igazolványuk tartalmaz erre vonatkozóan adatot. Ezt azonban kívülálló sohasem kapja kézhez. A parancsnok viszont, sőt az illető csapattestnél szolgáló többi személyek is tudnak róla.

Hogy mi a rendőrség létszáma, azt forrás nem tudja megmondani. Csak egyes részletadatokra emlékszik. A rendőrség SZEGEDI városi és járási osztályán /a kettő együtt volt/ 30-35 a létszám. Ez osztály alá négy városi és hét járási őrs tartozott és egy egy őrsnél 20-30 volt a létszám.

Az az állítás, hogy a rendőrségi szolgálatra kevesen jelentkeznek és hogy úgy kell az embereket toborozni, legalább is SZEGEDre vonatkozóan, nem felel meg a valóságnak. Forrás SZEGEDen több személyt ismer, akik szerettek volna a rendőrséghez bekerülni és az igyekezetük nem járt sikerrel. SZEGEDen a rendőrség létszámát nem növelték, sőt 1956 februárjában a járási és a városi osztálytól vegyesen racionalizálás címén 36 főt elbocsátottak.